

A 1563

Karstuse Laulik.

Toimetanud

Mag. A. Noosi.

Jurjewis.

R. A. Hermann'i trükk ja kulu.

1894.

A 1563

Karstuse Laulik.

Toimetanud

Mag. A. Noosi.

Jurjewis,

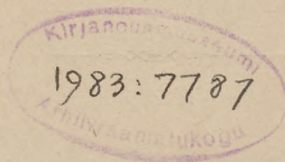
Trükitud R. A. Hermannil kirjadega.

1894.

А. И. М. 2 1/2 1/2 1/2 1/2

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ. — ЮРЬЕВЪ, 20 СЕНТЯБРЯ 1894 г.

А. И. М. 2 1/2 1/2 1/2 1/2

А. И. М. 2 1/2 1/2 1/2 1/2

А. И. М. 2 1/2 1/2 1/2 1/2

1894

Karskuse Laulik.

1. Edasi.

Wiisil : Gesti pojad edasi.

Gesti pojad, edasi
Nistke elu radasi !
Nõudke taga haridust,
Mis toob õiget õnnistust !
Kriisklik meel
Igal teel
Suhtigu teid karstufes !
Nistke eluradasi,
Gesti pojad, edasi !

Gesti tüttred, edasi
Nistke eluradasi :
Karstust olgu teie hool
Edendada igal pool !
Püüdke head,
Saatke wead

Gesti poegist eemale!
 Kumbelisi radasi,
 Gesti tütrede, edasi!

2. Kuula!

Wüsil: Kuule, kudas ääli helab.

Kuula leina, kuula häda!
 Kuula, wend ja öde seda —
 Täis neid terve maa!
 Kõigest kohast ja neid kuuled,
 Neid sull' toowad kätte tuuled,
 Toowad lõpmata!

Emad nutwad terwed ojad,
 Nutwad tütrede, nutwad pojad:
 Häda sulle, wiin!
 Kerjekopil pered käiwad,
 Ahastusest halliks läewad!
 See su süü, oh wiin!

Waata, kuhu waatad aga,
 Häda ees ja häda taga,
 Mida saatnud wiin!

Surmaorg see ennaft awab,
 Kinni oma ohwri tabab,
 Keda murdnud wiin!

3. Kus on riid?

Kus on riid ja kus on tüli,
 Kus on ifka waenuküli,
 Kus on filmad sinised?
 Kus on ilmaaegu haamad,
 Kus kõik liikmed walutawad,
 Kus need on, kus on kõik need?

Sääl on riid ja sääl on tüli,
 Sääl kõikisugu patu küli,
 Kus on walitsemas wiin!
 Säält on eemal helde Sumal,
 Sääl on tarkgi loll ja rumal,
 Sääl ju maa pääl põrgu piin!

Need, kes heitwad joomafilda,
 Ehitawad põrgu filda,
 Mis wiib alla kärmeste.

Selgest küll ju ütleb firi :
 Üksgi joodik see ei päri
 Taewariiki omale !

Karstuse kalender.

4. Gõrtsmiku laul.

Wiisil : Mina kurblik neiu.

Karstus tanget kahju
 Toob maailmale :
 Seitsme mere taha
 Jäägu järgesti !

Pankrotti ta paneb
 Wiina wabrikud,
 Õlle hapuks ajab,
 Kuivaks kisub suud.

Näljasurma saadab
 Wiinameistrile,
 Rahwal' koormaks jätab
 Raha taskusse !

Karstus tanget kahju
 Toob maailmale ;

Seitsme mehe taha
Jäägu järgeste!

Raamatust: „Minu laulud.“

5. Jumala wiljake.

Wiin see on Jumala wiljake,
Wiin toob rõõmustust talusse!
Wiina ei tohi me põlata
Kuni weel elame wõlata!

*

*

*

Wiin see on Jumala wiljake,
Wiin toob rõõmustust talusse!
Talu ei polnud ju põlata
Kõrtsmik ta wiis wiina wõlaga!

6. A l g.

Nii wähe wilja tänawu —
Meil mõni, mõni kaebab —
Salm warsti tühjaks jõuab ju,
Meid puudus pea waewab.

Ei ole raha kopikat
 Meil enam tagavaraks,
 Ei tunne armast aitajat —
 Me lähme üsna araks!

Et vaatke wiina wabrikut
 Ja vaatke õllekööki —
 Küll wilja sinna mooritud
 Ja tehtud surmajooki!

Et vaatke kõrtsi, kõrtsimeest, —
 Neil kaswab raha lasu!
 Teil pueb kopik tasku sees,
 Need andwad talle asu!

7. Sinine esmaspäew.

Tarwis kuulda tohtri juttu,
 Tohter süa kutsu ruttu:
 Küllamees on suremas,
 Pikali ta maanteel maas!

Kõneledi tohtril' juttu.
 Tuli tohter appi ruttu,

Waatas haiget tee pääl maas
Ja siis nõnda kuulutas :

„Tühine on teie mure,
Täna haige weel ei sure,
Homme ta ju tööle lä'eb :
Täna s i n i e s m a s p ä e w !“

8. Tantsijad.

Wiisi! Gila õhtu nägin sind.

Tähed taewas tantsiwad,
Tantsib meie maagi,
Tõest', ei tantsu paremat
Keegi näha saagi.

Kui ju tähed tantsiwad,
Minagi siis tantsin,
Sest et elus mööda maad
Roormat küllalt kandsin !

Ei jäl tantsind taewas, maa,
Tantsis joodik aimult,
Tantsis kuni tantsija
Petti maast ju wainult !

9. Kassinuse mees.

Wiisil: Minu kallid oma teel.

Seda aru ma ei saa,
Mis mul peaks küll olema,
Et mu jalust kadund wõin
Ja mul juus on laul ja sõin!

Kas ehk joobnuks ennast jöin?
Ei, ma tunnistada wõin,
Et ma kassinuse mees
Olen kõige elu sees!

Minult sõbra Jüriaga
Pidin kortli maitsema,
Hansjuga sai wõetud nael
Ja siis hundil murtud kael!

Priidu seltsis paiersit
Jöin weel tosin pudelit;
Wiimaks weel üks wäike tips
Ja siis koju poole lips!

Ühtigi ei ole see
Meie fugu mehele;
See ei wõinud midagi
Mulle teha tõesti!

Wistist' kaswab minu pää
 Rohkem kui mu jalgel hää;
 Seft mu jalgel otšas wõim
 Ja mul juus küll laul, küll sõim!

Raamatust: „Uus Saulik.“

10. Parajuse mees.

Wiisil: Säält Vääne mere kalda päält.

Ma mötlen ja ka ütlen nii,
 Et tahan aina olla prii,
 Ei ennaft iial siduda,
 Kui hakan karstkust pidama.

See kõige parem meile just,
 Kui peame ikka parajust.
 Ma rüüpan, kui wiin maitseb mul
 Ja jätan järel, kui saab küll.

Jah parajus on õigem nõuu,
 Ei käi ka ial meil üle jõuu;
 See meile tõsist õnne toob
 Ja meie elu kaunist loob!

*

*

*

Mii kiitles parajuse mees
 Üht lugu kõige rahwa ees
 Ja rüüpas kõrtsis teistega
 Ja lubas mõõtu pidada.

Kuid parajus ja joomine
 Ei sünni ühte hoonesse ;
 Võit ikka jooma kätte jäeb,
 Kui parajus kord tööle läeb.

Mees pidas seni parajust,
 Kui leida polnud õue uft ;
 Sääal põrandale langes ta,
 Jah langes parajusega !

11. Võru karaskus.

Kõik maailm nüüd nõuab karaskust,
 Karst on mees ja naene.
 Mis nüüd enam ! karstiks heitma
 Pean ka mina waene !

Wande wannun selle pääle,
 Et ei juna taha

Seni kui mul põues põksub —
 K a h a p u u d u s p a h a !

Raamatust: „Minu Saulud.“

12. Parajus ja karaskus.

Wiisil: Kui päewa käre aega.

Mul oli end'sel ajal
 See sõna ikka suus,
 Et kõige parem ilmas
 On ainult parajus!

Ja parajust ka püüdsin
 Ma ise pidada:
 Ei keegi saanud näha,
 Et joobnuks jäänud ma!

Kuid ialgi ei jõudnud
 Ma halja otjale,
 Önn see ei enam tulnud
 Mull' wõõraks talusse.

Nüüd, kus ma joomist jätnud,
 Ma selgelt seda tean:
 Sest saadik önn mul kodu,
 Kui täielt karaskust pean!

13. Enne ja nüüd.

Enne weel kui meie naabri Miku
 Wõttis wiina,
 Tegi talle iga raha kopik
 Taskus piina
 Ega pääsnud Miku sellest piinast
 Enne lahti
 Kui ta kõrtsmikule kopikad anda
 Leidis mahti.

Päewa polnud, kui ei pesitanud
 Puudus talus
 Ega Miku oigand, fagedasti
 Pää walus
 Ja kui läks ta nõudma paranduseks
 Arstirohtu,
 Ei tall' rohi iga korra ainult
 Hädaohtu.

Nüüd, kus naabri Miku enam kõrtsi
 Teed ei talle,
 Ega wiina, õlut nagu enne
 Kaela talle,
 Jäeb tall' kopik seisma waguksasti
 Ilka tasku,

See eest waatab seina warnalt tühjalt
Wiina plasku.

Iga päew nüüd endne kibur Miku
Täiest' terve,
Iga päew tal talus tagawaraks
Leib ja serwe,
Rahu ja ka rõõm nüüd jäädawasti
Talus asub,
Tuhat wõrra ära kõrtsi rõõmu
Karksus tasub!

14. Joomise orjus.

Mu rahwas, kuu aega
Sa hädas kaebasid,
Et pärispõlwe päewad
Sind wäga waewasid.
Sa priiust, priiust püüdsid
Mii kuu kuni said,
Et ammu wabalt kuu
Wõid mööda ilmamaid.

Nüüd kuldne priius maitsta
Sul kääs on iga päew

Ja siisgi orjust nõudma
 Nii mõni hing full' jäeb!
 Ja ise kütke heidad,
 Mis kängem endiseft,
 Sa meelel kannad iket,
 Mis rõhub igawest!

Kus külge ial waatan,
 Näen alkoholi jäl
 Ja kudas teda orjab
 Moor, wana ilma pääl.
 Ta kätte iga aasta
 Sa miljonid ju wiid
 Ja see eest on ju oja
 Üks häda, tüli, riid!

Kui kuu tahad olla,
 Mu rahwas, orjuses?
 Kui kuu häda osta,
 Kus muidu õnn sul ees?
 Et murra kõik need küttek,
 Mis toob full' alkohol,
 Siis alles oled waba,
 Jah waba igal pool!

15. Minge!

Wiisil: Minge illes mägedele.

Minge sugulaste sekka
 Sigidale, kangele,
 Tõtkem ilma wiibimata
 Tuttawate talusse,
 Astke igaihe ette,
 Keske elab wiinale
 Ja siis hüüdke kõue häälel:
 Sätke järel' joomine!
 Sätke järel' joomine!

Raob ka kuu ja weereb aasta
 Toomata meil parandust,
 Sulgeks meel ja kindlaks lootus
 Wähe lisaks kannatust!
 Keske tööd teeb wäsimata,
 Pääseb wiimaks sihile!
 Hüüdkem aga tüdimata:
 Sätkem järel' joomine!
 Sätke järel' joomine!

16. Wennad, härgake !

Wennad, wennad härgake,
 Wäljas wali waenlane,
 Waenlane, tell' waper wägi,
 Kelle all ju org ja mägi
 Ja kes kipub kiiresti
 Nüüd ka teie talusse !

Wennad, wennad härgake,
 Wäljas wali waenlane,
 Waenlane, kes murrab kaela
 Kõigil, kes end tema paela
 Jal elus annawad
 Ja tall' ohwrit kannawad !

Wennad, wennad härgake,
 Wäljas wali waenlane !
 Tuhanded ju niitnud loogu
 Ja weel niidab ühte hoogu
 Noori, wanu alkohol
 Waenutee pääl igal pool !

Wennad, wennad härgake,
 Wäljas wali waenlane !
 Sõtta, sõtta ! Mõõgad kätte,
 Kilp ka warjuks rinde ette

Ja siis ruttu edasi
 Waenlast wõitma julgesti !

Wennad, wennad härgake,
 Wäljas wali waenlane !
 On meil mõõgaks, karstus, kainus,
 Kilbits jälle Jumal ainus,
 Wõit siis meie ! Kangele
 Jääb meil wäljast waenlane !

17. Rööwli küüsis.

Rööwli küüsi mees see langes,
 Langes oma eluteel,
 Rööwel rööwitujus langes
 Kiisus ta ja peffis weel.
 Rahwas rohkest päält küll waatis,
 Audas rööwel hukka saatis,
 Siisgi kätt ei liigutan'd
 Üksigi ega abi ann'd.

Oma ohwri juures walwab
 Alles rööwel alkohol
 Ja jäält oma nooli salwab

Ümberringi igal pool.
 Ei ta enne jätta taha
 Ohvri piinamisi maha
 Kui ta ohvrist seda näind,
 Et see puhkama ju läin'd!

Appi, appi, wend, jell' tule,
 Kes on rööwli wõimu all
 Ja Samarja meheks ole
 Priiust rööwlist tuues tall!
 Urwab wang ka paraaegu,
 Et on abi ilmaaegu,
 Tänab päästes ometi
 Sind ju töö eest surmani!

18. Mene Tekel uwarsti!

Babilonis wõidu jõiwad
 Mõnda tuhat naist ja meest,
 Kuldsaid peekrid kokku lõiwad,
 Hüüdsid kõige rahwa eest:
 Wiin ja joogid elagu!

Salge alla jookjad heitwad
 Kõik, mis kõlblik, auus ja hää;

Maeruga kõik koda täitwad,
Maerwad auusust ülepea :
Mis on püha, kadugu !

Uga äkist' käsi näha,
Näha suure seina pääl,
Käsi liigub ainult väha
Ja ju lugeda on sääl :
Mene tefel uwarfin !

Kuule, juba väljas õues
Mööd ja oda koliseb ;
Joojail kohtub süda põues,
Häda, häda läheneb :
Kerged kõik on taaludel !

Enne veel kui ükski usub,
Joomahoones waenlane ;
Jooja hulka surma rusub,
Pea lööb peade weerele :
Otsas kuulus kuningriik !

*

*

*

Waata, meie aja jooja,
Sullgi käsi seina pääl,
Käsi karistuse tooja,
Kirjutamas sulle sääl :
Mene tefel uwarfin !

19. Ema ja poeg.

Wiisil: Minu kallid oma teel.

Ema, hoia oma last
Alkoholi rüüpamast!
Rihwtiks on ju lapsel wiin
Ja sul omal algab piin!

Poeg ja ema mõlemad
Dmetigi rüüpawad,
Poeg ja ema samuti
Dnneks peawad klaaži.

Poeg ju ülekäte läind:
Hulgust wiin on pojast tein'd,
Ema süda murtud on,
Otsas, otsas elu õnn!

20. Alkohol.

Wiisil: Minu kallid oma teel.

Alkoholist põgene
Lapsukene kangele!
Hirmsam on ta weel kui uss
Ja kui kattu hukatus.

Rihwt see elu lõpetab,
 Ratk see teha suretab,
 Alkohol see ometi
 Tapab ihu, hingegi!

21. Bestpoeg.

Ma olen mees, kes mõistab juua,
 Kes mõistab juua, imet luua,
 Sest mina joon kas tuhat toopi
 Ja ei saa joobnuks-jääma hoopi!

See on üks kallis kunst! Kes oleks,
 Kell' seda kunsti tarvis poleks?
 Kuid hoida seda kunsti oskan
 Ja ainult sõprel' kõrwa sõskan:

Ei joo ma teha kinnitamiist
 Ei klaasist, pudelist, ei aamist,
 Ei joo muust kõrtsi keele kastjast,
 Waid kodu — nurgast weija stjast!

Maamatust „uus Saulist.“

22. Joogem, wennad.

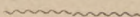
Wiisil : Olgem rõõmsad alati.

Joogem, wennad, joogem kõik,
 Joogem, kui on jänu!
 Joogem ikka parajasti
 Ja me saame jäädawasti
 See eest tuhat tänu!

Joogem, wennad, samuti
 Nagu muioste jooodi!
 Wett ja piima, seda joogem,
 Esimärki kõigil loogem
 Nõnda mehe moodi!

Kadugu kõik alkohol
 Ja ta armastajad!
 Kaugele meist jäägu maha,
 Meid ei meie tunda taha
 Ega meie majad!

Karstus, karstus kaswagu
 Sõnas, töös ja mõttes!
 Kristlik elu edenegu
 Ja meil lipufirjaks jäägu
 Sgas ettewõttes!

23. Karskuse sõbra laul.

Wiisil: Sull' olen end annud.

Ma töotuse andsin,
Et karjiks ma jäen
Ja töotust täita tahan
Kuni ma hauda läen!

Kas pilgaku, naergu
Mind joodikud ka,
See minu ettevõtet
Ei siisgi kõiguta!

Kas kiusaku kangelst
Mind alkohol weel,
Ei tema poole pöördä
Mul taha enam meel!

Ma märganud olen,
Mis tulus ja hea
Ja seda head ei keegi
Mu käest ei võtma pea!

Ma nõtruses palun,
Oh Sumal, weel sind,
Mind aita, et ei ial
Sa näeks langwat mind.

Ma töotuse andsin,
Et karjiks ma jäen
Ja töotust täita tahan
Kuni ma hauda läen!

24. Sulle laulan ma.

Wiisil: Eestimaa mu isamaa.

Sulle, karstus, laulan ma,
Laulan lahke meelega!
Sulle minu kannel hüüdku,
Hüüdku waljult rahwa reast!
Sulle juu mul jüngrid püüdku
Wanade ja noorte seast!

Ära kardä waenlasi,
Ega surma find nad wii!
Walitsegu walju käega
Praegu weel küll alkohol,
Wiimaks siisgi oma wäega
Lõpma peab ta igal pool!

Toogu sulle tulewit
 Iga, mis on pikk, jah pikk,
 Ja siis võime seda loota,
 Et meil käekäit kaunist saab,
 Võime õnnepäevi loota,
 Nagu Kalew kuulutab!

25. Pidul.

Wiisil: Olgem rõõmsad alati.

Tere meile tulemast,
 Kallis aeg nüüd kätte!
 Rõõmus meie kõigi süda,
 Et meil kui ka aega mööda
 Elmund õnne läte!

Täna lastem lehwida
 Laulud taewa poole:
 Olagu meil karskus ikka
 Ja ka andku iga pikka
 Kaine rahwa soole!

Elagu meil isamaa
Kombelises waimus!
Kaswatagu karski sugu
Kriiskikult meil ühte lugu.
Õnne aja aimus!

Lõputäendus:

Karstuse laulusid leitatse veel raamatus „Minu laulud“ ja „Aus Saulis.“

S i | u.

Sehef.

1.	Gesti pojad edasi	5
2.	Kuule leina, kuule häda.	6
3.	Kus on riid	7
4.	Karstus langet kahju	8
5.	Wiin see on Jumala wiljute.	9
6.	Nii wähe wilja tänamu.	9
7.	Larwis kuulda tohtri juttu	10
8.	Tähed taewas tantšiwad.	11
9.	Seda aru ma ei saa	12
10.	Ma mõtlen ja ka ütlen nii	13
11.	Kõik maailm nüüd nõuab karstust	14
12.	Mul oli endjel ajal	15
13.	Enne weel kui meie naabri Miku	16
14.	Mu rahwas kaua aega	17
15.	Minge jugulaste sekka	19
16.	Wennad, wennad hārgate	20
17.	Rööwli küüsi mees see langes	21
18.	Babilonis wõidu jõiwad	22
19.	Ema hoia oma last	24
20.	Alkoholist põgene	24
21.	Ma olen mees	25
22.	Joogem, wennad	26
23.	Ma töotuje andsin.	27
24.	Gulle, karstus laulan ma	28
25.	Tere meile tulemast	29

1.25

4528983

Kind 5 top.